

ผลกระทบของความเชี่ยวชาญในการตรวจสอบภายในที่มีต่อประสิทธิผลการตรวจสอบภายในของสถาบันอุดมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาในประเทศไทย

Effects of Internal Audit Expertise on Internal Audit Effectiveness of the Higher Education Organizations in Thailand

ภาคพล สุนทรโรจน์,¹ จุลสุชดา ศิริสม², ณัฐวงศ์ พูนพล³

Pakaphon Soonthonrot¹, Julsuchada Sirisom², Nuttavong Poonpool³

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อทดสอบผลกระทบของความเชี่ยวชาญในการตรวจสอบภายในที่มีต่อประสิทธิผลการตรวจสอบภายในของสถาบันอุดมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาในประเทศไทย กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ผู้บริหารฝ่ายตรวจสอบภายในของสถาบันอุดมศึกษาจำนวน 119 คน โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลและได้รับตอบกลับ จำนวน 70 คน คิดเป็นร้อยละ 58.82 ของกลุ่มตัวอย่าง และสถิติที่ใช้ในการวิจัยคือการวิเคราะห์สหสัมพันธ์แบบพหุคูณและการวิเคราะห์การถดถอยแบบพหุคูณ

ผลการวิจัย พบว่า ความเชี่ยวชาญในการตรวจสอบภายใน ด้านการปฏิบัติงานตรวจสอบภายในมีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับประสิทธิผลการตรวจสอบภายในโดยรวม ดังนั้น ผู้บริหารฝ่ายตรวจสอบภายในของสถาบันอุดมศึกษา จึงควรนำข้อสนเทศที่ได้จากการวิจัยไปพัฒนาบุคลากรด้านการตรวจสอบภายใน เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดซึ่งจะส่งผลต่อการดำเนินงานขององค์กรให้สำเร็จตามวัตถุประสงค์

คำสำคัญ : ความเชี่ยวชาญในการตรวจสอบภายใน, ประสิทธิภาพของการตรวจสอบภายใน

¹ นิสิตระดับปริญญาโท หลักสูตรบัญชีมหาบัณฑิต คณะการบัญชีและการจัดการมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

² อาจารย์, ³ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ คณะการบัญชีและการจัดการมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

¹ Master's Student of Accounting Program, Faculty of Accountancy and Management, Mahasarakham University.

² Lecturer, ³ Assistant Professor, Faculty of Accountancy and Management, Mahasarakham University.

Abstract

The purpose of this study was to verify the effects of internal audit expertise on internal audit effectiveness of Higher Education Organizations in Thailand. The sample was 119 managers of internal auditors of Higher Education Organizations in Thailand. The research used a questionnaire to collect data and 70 questionnaires, 58.82 %, were returned to research. The statistics used for analyzing the collected data were correlation analysis, and multiple regressing analysis.

The results showed that internal audit expertise, internal Audit Practice had positive relation with and effects to the internal audit effectiveness in total, administrators should take this information from this research to planning and developing organization in order for work performance outcome to operate maximum work efficiency. This would affect work operation of the organization's objectives in the future.

Keywords : internal audit expertise, internal audit effectiveness

บทนำ

ปัจจุบันการดำเนินงานของสถาบันอุดมศึกษาได้เผชิญกับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วทั้งจากสภาพแวดล้อมภายในและสภาพแวดล้อมภายนอกองค์กร อาทิเช่น สภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจ การเมือง เทคโนโลยี สังคมและวัฒนธรรม ทำให้สถาบันอุดมศึกษาต้องเผชิญกับความเสี่ยงในการบริหารจัดการ การเตรียมพร้อม การปรับตัวและรวมถึงการพัฒนาศักยภาพของสถาบัน ทั้งในด้านการพัฒนาหลักสูตร พัฒนาการจัดการเรียนการสอนรูปแบบใหม่ ตลอดจนการสร้างกลไกและกระบวนการที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศทางด้านการวิจัย ซึ่งในปัจจุบันสถาบันอุดมศึกษามีอิสระและสามารถพัฒนาระบบบริหารจัดการที่มีความคล่องตัวมากยิ่งขึ้น ถ้าสถาบันอุดมศึกษาต่างๆ ขาดการจัดการและการกำกับดูแลกิจการที่ดีตามหลักธรรมาภิบาล (Good Governance) โดยไม่มีระบบการควบคุมภายในที่เหมาะสม ขาดการประเมินความเสี่ยงและไม่มีการดำเนินการบริหารความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่เหมาะสมได้แล้ว โอกาสที่จะเกิดความผิดพลาดในการดำเนินงานย่อมมีมากขึ้นและ

เพื่อเป็นการเสริมสร้างความเข้มแข็งในการกำกับดูแลและควบคุมตนเองของสถาบันอุดมศึกษาตามหลักธรรมาภิบาล รวมทั้งเพื่อเสริมสร้างความน่าเชื่อถือ และความมั่นใจต่อสาธารณชนโดยเฉพาะผู้มีส่วนได้เสียกับมหาวิทยาลัย ต่อการดำเนินการตามนโยบาย ยุทธศาสตร์ และผลงานของมหาวิทยาลัย ว่าได้มีการตรวจสอบและกำกับดูแลอย่างรอบคอบถึงความมีประสิทธิภาพ ประสิทธิภาพ และเกิดความคุ้มค่า คุณภาพของการบริหารงาน รวมถึงความโปร่งใส (Transparency) ตรวจสอบได้ (Accountability) มีความรับผิดชอบต่อสังคม (Responsibility) และการมีส่วนร่วมของสังคม (Participation) สถาบันอุดมศึกษาควรมีการกำกับดูแลระบบการตรวจสอบภายในและเสนอแนะมาตรการการควบคุมภายในที่มีประสิทธิภาพ ประเมินความเสี่ยงในการบริหารและดำเนินงาน รวมถึงการสอบทานและวิเคราะห์งบการเงิน

ในการบริหารงานทุก ๆ ด้านรวมถึงกระบวนการด้านการตรวจสอบภายในจำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้บริหารจะต้องคำนึงถึงในเรื่องความสำเร็จของงานนั้น ๆ ซึ่งเรียกว่า “ประสิทธิผล” กล่าวคือ ประสิทธิภาพเป็นเรื่องที่เกี่ยวกับการกระทำของผู้

บริหารให้ผลของงานนั้นบรรลุผลสำเร็จตามความคาดหวัง งานของนักบริหารจะต้องเน้นอยู่ที่ประสิทธิผลคือจะต้องทำงานให้ได้ผล ประสิทธิภาพ การบริหารหรือการจัดการมีส่วนสัมพันธ์กับผลงานหรือผลผลิตที่นักบริหารได้กระทำในสถานการณ์หนึ่งโดยใช้วิธีการปฏิบัติงานที่เหมาะสมเพื่อให้ได้ผลงานมากขึ้นเรื่อยๆหรือให้ได้ผลงานมากที่สุดซึ่งวัดได้จากการบรรลุเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของงาน การควบคุมภายในองค์กรที่ดี การลดโอกาสที่จะเกิดความสูญเสียในการทำงาน การเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานการช่วยในการวางแผนและการแก้ปัญหาได้ทันกาล (เจนเนตร มณีนาถ และคณะ. 2548 : 9)

แนวทางการดำเนินงานดังกล่าว แสดงให้เห็นว่าความเชี่ยวชาญในการตรวจสอบภายในเป็นสิ่งสำคัญ ที่ต้องให้ความสนใจไม่ว่าจะองค์กรขนาดใหญ่หรือเล็ก อยู่ในภาครัฐหรือภาคเอกชน และไม่ว่าองค์กรนั้นอยู่ในกลุ่มใดก็ตาม ผู้บริหารย่อมมุ่งหวังที่จะให้การดำเนินกิจการสามารถบรรลุตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่ตั้งไว้ และมีความเติบโตอย่างต่อเนื่อง ความเสี่ยงภัย หรือโอกาสที่องค์กรจะประสบกับสิ่งไม่พึงปรารถนา อาจเกิดขึ้นได้ตลอดเวลา โดยเฉพาะอย่างยิ่งสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ที่ปัจจุบันมีความหลากหลายในรูปแบบการบริหารจัดการ ทั้งรูปแบบมหาวิทยาลัยของรัฐในระบบราชการ มหาวิทยาลัยในกำกับ มหาวิทยาลัยราชภัฏ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล และมหาวิทยาลัยเอกชน ซึ่งให้ความสำคัญกับการตรวจสอบภายใน ทั้งในบทบาทของเครื่องมือสำคัญในการบริหารงานและการปฏิบัติงานตามกรอบการประเมินผลการปฏิบัติราชการของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (กพร.) ตลอดจนจนเป็นการดำเนินงานตามนโยบายและแนวทางของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาและสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา ดังนั้น

การศึกษาเพื่อค้นหาแนวทางเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการตรวจสอบภายในจึงเป็นประเด็นที่มีความสำคัญสำหรับการดำเนินงานของสถาบันอุดมศึกษาของประเทศไทยในปัจจุบัน

เอกสารของงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและสมมติฐาน

1) ความเชี่ยวชาญในการตรวจสอบภายใน (Internal Audit Expertise)

บุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบภายในจึงต้องมีความรู้และความชำนาญและความเชี่ยวชาญอย่างเพียงพอในการปฏิบัติงาน มีการพัฒนาความรู้อย่างต่อเนื่อง และทันต่อความรู้ในการบริหารงานสมัยใหม่ ความเชี่ยวชาญในการตรวจสอบภายใน (Internal Audit Expertise) โดยประยุกต์จากแนวคิดปัจจัยที่ทำให้การตรวจสอบภายในประสบความสำเร็จ ของ จันทนา สาขากร และคณะ (2550 : 4-24 – 4-26) ประกอบด้วย

1.1 คุณสมบัติของผู้ตรวจสอบภายใน (Qualification of Internal Auditor) หมายถึง ลักษณะที่พึงมีในการปฏิบัติงานของผู้ตรวจสอบภายใน

1.2 ทักษะคติในการตรวจสอบภายใน (Internal Audit Attitude) หมายถึง แนวความคิด ความเชื่อ หรือมุมมองในการตรวจสอบภายใน มีความเกี่ยวข้องกับการแสดงออกของผู้ตรวจสอบภายใน

1.3 การปฏิบัติงานตรวจสอบภายใน (Internal Audit Practice) หมายถึง การปฏิบัติงานเพื่อประเมินผลอิสระการให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการเพิ่มคุณค่าและการปรับปรุงการปฏิบัติงานสำหรับองค์กร

2) ประสิทธิภาพการตรวจสอบภายใน (Internal Audit Effectiveness)

ในการบริหารงานทุกอย่าง รวมถึงด้านกระบวนการตรวจสอบภายในให้บรรลุผล

สำเร็จตามความคาดหวังงานของนักบริหารจะต้องเน้นอยู่ที่ประสิทธิผลคือจะต้องทำงานให้ได้ผลประสิทธิผลการบริหารหรือการจัดการมีส่วนสัมพันธ์กับผลงานหรือผลผลิตที่นักบริหารได้กระทำในสถานการณ์หนึ่งโดยใช้วิธีการปฏิบัติงานที่เหมาะสมเพื่อให้ได้ผลงานมากขึ้นเรื่อยๆหรือให้ได้ผลงานมากที่สุด ผู้วิจัยจึงได้ประยุกต์แนวคิดการวิจัยจากแนวคิดของ COSO – ERM ของ เจนเนตรมตินาคและคณะ (2548 : 9)ประกอบด้วย

2.1 การบรรลุเป้าหมายและวัตถุประสงค์ (Achievement and Objectives) หมายถึง การที่องค์กรสามารถดำเนินงานจนประสบความสำเร็จตามที่กำหนดไว้

2.2 การควบคุมภายในที่ดี (Good Internal Control) หมายถึง ควบคุมภายในที่เหมาะสมและการควบคุมภายในได้รับการตรวจทานและปรับปรุงให้ทันกับ เหตุการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปเพื่อให้การควบคุมนั้นมีประสิทธิผลอยู่เสมอ

2.3 การลดโอกาสที่จะเกิดความสูญเสียจากการดำเนินงาน (Reducing Losses from Operations) หมายถึง การที่องค์กรสามารถลดเหตุการณ์ หรือปัจจัยที่จะทำให้หน่วยงานสูญเสียทั้งที่เป็นรูปตัวเงินและไม่ใช้ตัวเงิน

2.4 การเพิ่มประสิทธิภาพการทำงาน (Enhancing Efficiency) หมายถึง การที่องค์กรสามารถบริหารงานให้สำเร็จตามเป้าหมายโดยมีต้นทุนค่าใช้จ่ายที่ต่ำ

2.5 การช่วยในการวางแผน (Planning Assistance) หมายถึง การที่องค์กรนำข้อมูลในอดีต ปัจจุบันและแนวโน้ม มาคิดวิเคราะห์เพื่อหาวิธีการที่ดี และเหมาะสมที่สุด

2.6 การแก้ไขปัญหาได้ทันกาล (Problem Solving in Timeliness) หมายถึง การที่องค์กรสามารถลดหรือแก้ไขสิ่งผิดปกติหรือสิ่งที่ไม่ต้องการให้เกิด สิ่งที่เกิดวัตถุประสงค์

สมมุติฐานการวิจัย 1 : ความเชี่ยวชาญในการตรวจสอบภายใน ด้านคุณสมบัติของผู้

ตรวจสอบภายในมีความสัมพันธ์และผลกระทบกับประสิทธิผลการตรวจสอบในการตรวจสอบภายใน

สมมุติฐานการวิจัย 2 : ความเชี่ยวชาญในการตรวจสอบภายใน ด้านทัศนคติในการตรวจสอบภายในมีความสัมพันธ์และผลกระทบกับประสิทธิผลการตรวจสอบในการตรวจสอบภายใน

สมมุติฐานการวิจัย 3 : ความเชี่ยวชาญในการตรวจสอบภายใน ด้านการปฏิบัติงานในการตรวจสอบภายในมีความสัมพันธ์และผลกระทบกับประสิทธิผลการตรวจสอบในการตรวจสอบภายใน

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาความเชี่ยวชาญในการตรวจสอบภายในของสถาบันอุดมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาในประเทศไทย

2. เพื่อศึกษาประสิทธิผลการตรวจสอบภายในของสถาบันอุดมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาในประเทศไทย

3. เพื่อทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างความเชี่ยวชาญในการตรวจสอบภายในกับประสิทธิผลการตรวจสอบภายในของสถาบันอุดมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาในประเทศไทย

4. เพื่อทดสอบผลกระทบของความเชี่ยวชาญในการตรวจสอบภายในที่มีต่อประสิทธิผลการตรวจสอบภายในของสถาบันอุดมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาในประเทศไทย

5. เพื่อเปรียบเทียบความเชี่ยวชาญในการตรวจสอบภายในของสถาบันอุดมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาในประเทศไทย ที่มีประเภทของสถาบันอุดมศึกษา จำนวนบุคลากร รายได้ต่อปี จำนวนนิสิต/นักศึกษา จำนวนสาขาวิชาที่เปิดสอน และระดับการศึกษาที่เปิดสอน แตกต่างกัน

6. เพื่อเปรียบเทียบประสิทธิผลการตรวจสอบภายในของสถาบันอุดมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาในประเทศไทย ที่มีประเภทของสถาบันอุดมศึกษา จำนวนบุคลากร รายได้ต่อปี จำนวนนิสิต/นักศึกษา จำนวนสาขาวิชาที่เปิดสอน และระดับการศึกษาที่เปิดสอน แตกต่างกัน

วิธีการวิจัย

ประชากรกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ หน่วยตรวจสอบภายในของสถาบันอุดมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาในประเทศไทย โดยผู้ให้ข้อมูล คือ ผู้บริหารหน่วยตรวจสอบภายใน จำนวน 119 คน (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. 2554 : เว็บไซต์)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) ซึ่งได้สร้างตามวัตถุประสงค์และกรอบแนวคิดที่กำหนดขึ้น ประกอบด้วย ข้อมูลทั่วไปของผู้บริหารหรือหัวหน้าหน่วยงานตรวจสอบภายในของสถาบันอุดมศึกษา ข้อมูลทั่วไปของสถาบันอุดมศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับความเชี่ยวชาญในการตรวจสอบภายใน ความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิผลของการตรวจสอบภายใน

ผู้วิจัยได้ทำการทดสอบค่าความเชื่อมั่นหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยรวมและเป็นรายด้าน (Reliability) โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์

แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) ซึ่งความเชี่ยวชาญในการตรวจสอบภายใน มีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา อยู่ระหว่าง 0.735 – 0.844 และประสิทธิผลในการตรวจสอบภายในมีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา อยู่ระหว่าง 0.832 – 0.911 ค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (Discriminant Power) โดยใช้ Item – total Correlation ซึ่งความเชี่ยวชาญในการตรวจสอบภายใน มีค่าอำนาจจำแนก (r) อยู่ระหว่าง 0.617 – 0.820 และประสิทธิผลในการตรวจสอบภายในมีค่าอำนาจจำแนก (r) อยู่ระหว่าง 0.704 – 0.899

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการจัดส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์ จำนวน 119 ฉบับให้กับกลุ่มตัวอย่างเพื่อขอความอนุเคราะห์และความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม ซึ่งได้รับตอบกลับจำนวน 70 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 58.82 เมื่อเปรียบเทียบกับจำนวนแบบสอบถามที่ส่งไปยังกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งสอดคล้องกับ Aaker, Kumar, and Day (2001) ได้นำเสนอว่าการส่งแบบสอบถามต้องมีอัตราตอบกลับอย่างน้อย ร้อยละ 20 จึงจะถือว่ายอมรับได้ รวมระยะเวลาในการจัดเก็บรวบรวมข้อมูล 38 วัน

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้การวิเคราะห์สหสัมพันธ์แบบพหุคูณและการถดถอยแบบพหุคูณ เพื่อทดสอบผลกระทบของความเชี่ยวชาญในการตรวจสอบภายในที่มีต่อประสิทธิผลการตรวจสอบภายในของสถาบันอุดมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาในประเทศไทย

ตารางที่ 1.1 การวิเคราะห์สหสัมพันธ์ของความเชื่อชาวยุโรปในการตรวจสอบภายในและประสิทธิผลในการตรวจสอบภายในโดยรวม ของสถาบันอุดมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาในประเทศไทย

ตัวแปร	IAF	QIA	IAA	IAP	VIF
\bar{X}	3.84	4.13	4.30	4.14	
S.D.	0.65	0.66	0.63	0.77	
IAF	-	0.624*	0.605*	0.726*	
QIA		-	0.696*	0.753*	2.456
IAA			-	0.794*	2.877
IAP				-	3.421

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตาราง 1.1 ตัวแปรอิสระแต่ละด้านมีความสัมพันธ์กันหรือเกิดเป็น Multicollinearity ดังนั้น ผู้วิจัยจึงทำการทดสอบ Multicollinearity โดยใช้ค่า VIF ปรากฏว่าค่า VIF ของตัวแปรอิสระ ความเชื่อชาวยุโรปในการตรวจสอบภายใน มีค่าตั้งแต่ 2.456 – 3.421 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 10 แสดงว่า ตัวแปรอิสระมีความสัมพันธ์กันแต่ไม่มีนัยสำคัญ

ตาราง 1.2 การวิเคราะห์การถดถอยแบบพหุคูณ โดยได้ใช้ตัวแปรตามเป็นประสิทธิผลในการตรวจสอบภายในโดยรวมของสถาบันอุดมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาในประเทศไทย

ความเชื่อชาวยุโรปในการตรวจสอบภายใน	ประสิทธิผลในการตรวจสอบภายในโดยรวม		t	p-value
	สัมประสิทธิ์การถดถอย	ความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน		
ค่าคงที่ (a)	0.010	0.373	2.827	0.006*
1. ด้านคุณสมบัติของผู้ตรวจสอบภายใน (QIA)	0.121	0.122	0.994	0.324
2. ด้านทัศนคติในการตรวจสอบภายใน (IAA)	0.033	0.138	0.239	0.812
3. ด้านการปฏิบัติงานตรวจสอบภายใน (IAP)	0.585	0.123	0.047	0.000*

F = 31.241 p = 0.000 Adj R² = 0.568

*** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

ผลการวิจัย

ความเชี่ยวชาญในการตรวจสอบภายใน ด้านการปฏิบัติงานตรวจสอบภายใน (IAP) มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับประสิทธิผลในการตรวจสอบภายในโดยรวม (IAF) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 จึงยอมรับสมมติฐานที่ 3

อภิปรายผลการวิจัย

การวิจัย เรื่อง ผลกระทบของความเชี่ยวชาญในการตรวจสอบภายในที่มีต่อประสิทธิผลการตรวจสอบภายในของสถาบันอุดมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาในประเทศไทยสามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

ความเชี่ยวชาญในการตรวจสอบภายใน ด้านการปฏิบัติงานตรวจสอบภายใน มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับประสิทธิผลการตรวจสอบภายในโดยรวมเนื่องจาก การปฏิบัติงานตรวจสอบภายในเป็นการปฏิบัติงานเพื่อประเมินผลอิสระการให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการเพิ่มคุณค่าและการปรับปรุงการปฏิบัติงานสำหรับองค์กรในการวางแผนเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการทำงาน เป็นการลดโอกาสที่จะเกิดการสูญเสียจากการดำเนินงาน เป็นการควบคุมภายในที่ดีให้บรรลุเป้าหมายและวัตถุประสงค์ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ภัทรานิชรัฐ หมื่นเรือคำ (2554 : บทคัดย่อ) พบว่าการปฏิบัติงานตรวจสอบภาคสนามมีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับประสิทธิภาพการดำเนินงานโดยรวม ด้านความพอใจของทุกฝ่ายเนื่องจาก องค์กรใดมีระบบการบริหารงานที่ชัดเจนสามารถนำไปสู่การปฏิบัติงานที่เหมาะสมแล้ว ย่อมส่งผลต่อการบริหารงานอย่างมีประสิทธิภาพและส่งผลกระทบต่อผลการดำเนินงานให้บรรลุเป้าหมายและวัตถุประสงค์ตามที่กำหนดไว้ อาทิ ระบบ

บัญชี ระบบการเงิน ระบบพัสดุ ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ ระบบการติดตามประเมินผล เป็นต้น ซึ่งสิ่งที่สอดคล้องกับระบบงานที่ดี คือหลักการควบคุมการปฏิบัติงาน ระบบการตรวจสอบภายใน และระบบการควบคุมภายใน สอดคล้องกับงานวิจัยของ มนชยา สภาอนุชาติ (2554 : บทคัดย่อ) พบว่า ผู้บริหารฝ่ายตรวจสอบภายใน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีการบริหารงานตรวจสอบภายในเชิงกลยุทธ์โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านการวางแผน ด้านการสื่อสารและการอนุมัติ ด้านการจัดการทรัพยากร ด้านนโยบายและขั้นตอนการปฏิบัติงาน ด้านการร่วมมือประสานงานและด้านการรายงานต่อคณะกรรมการบริหารและฝ่ายจัดการระดับสูงและมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีความสำเร็จในการดำเนินงานโดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านการบรรลุเป้าหมายความสำเร็จ ด้านการจัดหาและใช้ปัจจัยทรัพยากรด้านกระบวนการปฏิบัติงานและด้านความพอใจของทุกฝ่าย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Zhang et al., (2007 : 300-327) พบว่า คุณภาพของคณะกรรมการตรวจสอบภายในมีความสัมพันธ์ต่อการตรวจสอบภายในของผู้ตรวจสอบ ซึ่งจะทำให้ผู้ตรวจสอบมีความเป็นอิสระและมีความเที่ยงธรรมในการตรวจสอบขององค์กรที่มีระบบควบคุมภายในที่อ่อนแอถ้ามีคณะกรรมการการตรวจสอบที่มีความรู้ความสามารถด้านการเงินและบัญชีจะทำให้ระบบการควบคุมภายในขององค์กรมีความเข้มแข็งมากขึ้นกว่าเดิม และถ้าระบบการควบคุมภายในขององค์กรมีความเหมาะสมจะทำให้ผู้ตรวจสอบภายในสามารถทำการตรวจสอบได้อย่างมีอิสระและเที่ยงธรรม ทำให้องค์กรได้รับประโยชน์จากการตรวจสอบภายในอย่างเต็มที่ นอกจากนี้องค์กรที่มีการเปลี่ยนแปลงคณะกรรมการการตรวจสอบ จะส่งผลต่อระบบการควบคุมภายในขององค์กร ซึ่งจะทำให้ระบบการควบคุมภายในขององค์กรอ่อนแอ

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้งาน

1.1 ผู้บริหารฝ่ายตรวจสอบภายในสถาบันอุดมศึกษาควรเล็งเห็นความสำคัญของการมีความเชี่ยวชาญในการตรวจสอบภายใน ในการปฏิบัติงานตรวจสอบภายในองค์กรเพื่อส่งเสริมปลูกฝังให้บุคลากรภายในองค์กรมีความเข้าใจและถือเป็นค่านิยม บรรทัดฐาน ความเชื่อ อุดมการณ์ร่วมกันซึ่งจะส่งผลต่อศักยภาพในการบริหารจัดการองค์กรให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล

1.2 ผู้บริหารฝ่ายตรวจสอบภายในสถาบันอุดมศึกษาควรให้ความสำคัญกับประสิทธิผลการตรวจสอบภายใน ในการปฏิบัติงานตรวจสอบภายในให้เป็นไปตามเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่วางไว้ซึ่งส่งผลต่อความมั่นคงขององค์กรในอนาคตทั้งยังเป็นการเพิ่มขีดความสามารถและข้อได้เปรียบในการแข่งขัน

1.3 ผู้บริหารฝ่ายตรวจสอบภายในสถาบันอุดมศึกษาควรนำผลการวิจัยมาใช้ในการกำหนดนโยบายการบริหารงาน ในเรื่องความเชี่ยวชาญในการตรวจสอบภายใน เพื่อนำมาใช้ในการในการตรวจสอบภายในได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

1.4 ผู้บริหารฝ่ายตรวจสอบภายในสถาบันอุดมศึกษาควรมุ่งเน้นในเรื่องมาตรการและกระบวนการในการตรวจสอบภายในเพื่อให้องค์กรมีประสิทธิผลการตรวจสอบภายใน

1.5 หน่วยงานภาครัฐที่กำกับดูแลทางด้านการตรวจสอบภายในควรมีระบบการติดตาม และประเมินผลเกี่ยวกับประสิทธิผลการตรวจสอบภายในให้มากขึ้น และส่งเสริมโดยการฝึกอบรมให้ความรู้แก่ผู้ปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ศึกษาผลกระทบของความเชี่ยวชาญในการตรวจสอบภายในและประสิทธิผลการตรวจสอบภายใน ควรทำการศึกษากับสถาบันการศึกษาและองค์กรธุรกิจอื่นๆ เช่น สถาบันการอาชีวศึกษา บริษัทมหาชน เป็นต้นเพื่อเปรียบเทียบกับกลุ่มตัวอย่างอื่น ๆ ว่ามีความแตกต่างกันหรือไม่ ซึ่งอาจทำให้งานวิจัยมีประสิทธิภาพและสามารถนำไปใช้ประโยชน์โดยตรงตามเป้าหมายมากยิ่งขึ้น

2.2 ควรศึกษาผลกระทบหรือปัจจัยด้านต่าง ๆ ที่เป็นตัวผลักดันทำให้เกิดประสิทธิผลการตรวจสอบภายในที่ส่งผลต่อสถาบันการศึกษา เช่น การบรรลุเป้าหมายและวัตถุประสงค์ มีการควบคุมภายในที่ดี มีการช่วยในการวางแผนมีการแก้ไขปัญหาได้ทันกาล ลดโอกาสที่จะเกิดการสูญเสียจากการดำเนินงาน เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการทำงาน

2.3 ควรศึกษาถึงปัญหาและอุปสรรคของประสิทธิผลการตรวจสอบภายใน ซึ่งจะให้องค์กรสามารถหาแนวทางในการปรับปรุงแก้ไข ปัญหาและอุปสรรคดังกล่าวได้ตรงประเด็น

เอกสารอ้างอิง

- จันทนา สาขากร นิพนธ์ เห็นโชคชัยชนะและศิลาพร ศรีจันทเพชร. (2550). *การควบคุมภายในและการตรวจสอบภายใน*. กรุงเทพฯ : ที พี เอ็น เพรส.
- เจนเนตร มณีนาถ, กรกนก วงศ์พานิชและปัญจมน แก้วมีแสง. (2548). *การบริหารจัดการความเสี่ยงระดับองค์กร จากหลักการสู่ภาคปฏิบัติ*. กรุงเทพฯ : บริษัท ชัม ชิสเต็ม จำกัด.
- ทัศนีย์ แสงทองสกุลเลิศ. (2546). *ทัศนคติของผู้จัดการสำนักงานบริการโทรศัพท์ที่มีต่อผู้ตรวจสอบภายใน สำนักตรวจสอบภายในองค์กรโทรศัพท์แห่งประเทศไทย*. สารนิพนธ์. บช.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- บัวพา หทัยกิจเกษม. (2554). *ผลกระทบของคุณสมบัติที่ดีต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานผู้ตรวจสอบภายในธุรกิจที่เป็นสมาชิกสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย*. วิทยานิพนธ์ บช.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ภัทรานิษฐ์ หมั่นเรือคำ. (2554). *ผลกระทบของการตรวจสอบภายในเชิงกลยุทธ์ที่มีต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานของสถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทย*. วิทยานิพนธ์ บช.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- มนชยา สภานุชาติ. (2554). *ผลกระทบในการบริหารงานตรวจสอบภายในเชิงกลยุทธ์ที่มีต่อความสำเร็จในการดำเนินงานของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ*. วิทยานิพนธ์ บช.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, กระทรวงศึกษาธิการ. (2554). *ข้อมูลสถาบันอุดมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาในประเทศไทย*. <http://www.mua.go.th>.
- Aaker, D.A., Kumar, V. and Day, G.S. (2001). *Marketing Research*. New York : John Wiley & Sons.
- Zhang, Y., J. Zhou and N. Zhou. (2007). "Audit Committee Quality, Auditor Independence, And Internal Control Weaknesses," *Journal of Accounting and Public Policy*. 26(3) : 300-327 ; May-June.